

□ Ilvestuvan rakentamisen oli räähkyläläisen yhteistyön ja hengen suuri näyte. Se oli myös osoitus siitä, että vanhusten asuntokysymys oli paikakunnalla vaikea sosiaalinen ongelma. Yhdistyksen työn tuloksena 14 vanhusta sai elokuussa 1969 kunnollisen asunnon viimeisiksi elonsa vuosiksi.

Syksyllä 1970 jätetyt hakeemukset johtivat sitten maaliskuussa 1971 tuloksiin, Asuntohallituksen myönnettyä asuntolainan ja valtioneuvosto avustuksen Kotirinteen palvelutalon rakennushankkeen toteuttamiseksi.

Näin Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistys pääsi rakentamaan vanhusten palvelutaltoa Rääkkylään. Hanke käsitti 30 asuntoa, joista 20 oli yhden asuttavia ja kymmenen pariskunta-asuntoja. Lisäksi rakennuskohde käsitti erillisen palvelutilojen rakennuksen.

Kotirinteen rakennustyötä aloitettaessa yhdistyksellä ei ollut yhtään rahaa. Oli vain noin 70 000 markkaa velkaa Ilvestuvan rakentamisesta. Kun Ilvestupaa ryhdyttiin keväällä 1969 rakentamaan, oli yhdistyksellä kuitenkin rahaa 297,45 markkaa.

Harjulan rakennustöihin syksyllä 1973

Kun Rääkkylän Kotirinteen vanhustentalojen rakentamisen rahoitus oli varmistunut, piirustukset hyväksytyt, asuntotoimittajan laina ja Raha-automaattiyhdistyksen avustus myönnetty, ryhdyttiin toimiin vanhusten asuntojen suunnittelemiseksi Kiteelle.

Syksyllä 1972 jätettiin valtioneuvostolle hakemus avustuksen saamiseksi Raha-automaattiyhdistykseltä sekä lainahakemus Asuntotoimittajalle. Nyt hakemukset johtivat tulokseen ja Kiteen Harjulan asuntojen rakennustyöhön päästiin syksyllä 1973. Harjulan rakennuskohde valmistui kesällä 1974.

Harjulan vanhustentaloilta puuttuivat tarvittavat palvelutilat. Jotta nämä puute voitiin korjata, yhdistys yhteistyössä Kiteen kunnan kanssa suunnitteli erillisen palvelurakennuksen, jonka rakennustyöt toteutettiin vuosina 1976–1977.

Seuraavaksi yhdistys suunnitteli Rääkkylään Kotirinteen tontille 18 hoiva-asuntoa käsittävän rakennuksen. Se jäi toteuttamatta, koska Asuntotoimittaja ja Raha-Automaattiyhdistys eivät lähteneet rahoittamaan hanketta, joka katsottiin liian laitosmaiseksi rakennukseksi.

Sopii kysyä, oliko Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistys aikaansa edellä, kun se jo 70-luvulla suunnitteli Rääkkylään 18 hoiva-asuntoa käsittävän rakennuksen, kun näitä hoiva-asuntoja nyt yli 30 vuoden perästä näytetään ryhtyvän rakentamaan.

Rakentamisvauhti kiihtyi entisestään

Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistys jatkoi sinnikkäästi toimintaansa yhdistyksen tarkoituksien toteuttamiseksi.

Vuosina 1978–80 suunniteltiin ja rakennettiin 13 huoneistoa käsittävät vanhusten

Ilkka Simanainen muistelee

Vanhustentaloyhdistyksestä yhteistyö alkoi, osa 2

Ilvestuvan vihkiäisjuhlaa vietettiin 5. syyskuuta 1969. Kunnanjohtaja Ilkka Simanainen, toinen vasemmalta, juttuseurana Esa Timosen, kansanedustaja, Joensuun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Antti O. Pennanen ja Martti Ilveskorpi.

rivitalot Kompakalle sekä 30 huoneistoa käsittävät Peltolan asuintalot vanhainkodin ja pääterveysaseman läheisyyteen Kiteelle.

Seuraavana vuonna 1981 aloitettiin Kiteelle Peltolan vanhustentalon toisen rakennusvaiheen rakentaminen. Peltolan laajennus valmistui kesällä 1982. Toinen rakennusvaihe käsitti 18 asuntoa.

Seuraava uudisrakennuskohde yhdistyksellä oli asuntojen rakentaminen Rääkkylän Rasivaaraan. Suunnitelma käsitti 10 huoneistoa käsittävät rivitalot. Rasivaaran rakennustyöt alkoivat keväällä 1989 ja valmistuivat vuoden 1990 alussa.

Varsin mittavan uudisrakentamisen päätyttyä Rasivaaran vanhustentalojen rakentamiseen, yhdistys keskittyi toiminnassaan rakentamisensa asuntotalojen vuokraukseen ja hoitoon.

Asuntojen rakentamis- ja vuokraustoiminnan lisäksi yhdistys on koko toiminta-aikansa sääntöjensä mukaisesti huolehtinut vanhustentaloissa asuvien virkistystoiminnasta.

Tässä työssä yhdistyksen apuna ovat olleet kunnat, seurakunnat, eri järjestöt ja kansalaisopisto. Sekä Rääkkylään että Kiteelle on vuosien varrella työllistämismäärin palkattu työntekijöitä vanhusten virkistämiseen, kiinteistön hoitoon ja kotiaputyöhön.

Uudisrakentamisesta peruskorjaamiseen

Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistyksen ensimmäinen asuintalo, talkoovoimin rakennettu Ilvestupa, tuli yli 20 vuoden ikään 1989, jolloin laadittiin Ilvestuvan peruskor-

Helsinkiläinen jaala toi Asuntosäästäjät r.y:n hankkimia pääkaupunkiseudulta lahjoituksina saatuja rakennustarvikkeita Rääkkylän kirkonkylän Koivuniemen satamaan. Puuhämiehenä Helsingin päässä toimi Asuntosäästäjät r.y:n perustaja, asuntorakentamisen suuri idealisti, filosofian maisteri Martti Ilveskorpi (1908–1973). Lahjatarvikkeiden myötävaikutuksella kirkonkylälle kunnalliskodin viereen rakennettiin Asunto Oy Ilvestupa -nimisen yhtiön nimissä kaksi rivitaloa asunnoiksi vanhuksille ja vajaakuntoisille. Kuva: Väinö Vaskonen 1969.

jaussuunnitelma. Tästä sitten alkoikin vanhustentalojen peruskorjaaminen.

Ilvestupa peruskorjattiin vuosina 1991–92. Kotirinteen asuinhuoneistojen ja palvelurakennuksen peruskorjaustyö toteutettiin vuosina 1997–98. Seuraavana vuorossa oli Kiteen Harjulan muutos ja peruskorjaustyö toteutettiin vuosina 98–99.

Eläkkeellä oleva pitkäaikainen Rääkkylän postinhoitaja Sirkku Simonen halusi muuttaa Säästöportaan rivitalosta omistamastaan kahden huoneen ja keittiön huoneistosta juuri valmistuneeseen Kotirinteen vanhustentaloon, muitten ikäistensä seuraan.

Hän myi vanhustentaloyhdistykselle asunto-osakkeensa. Kauppahintaa lyhennettiin Kotirinteen asunnon vuokral-

la. Säästöportaan huoneisto siirtyi vanhustentaloyhdistyksen omistukseen kauppahinnan tultua maksettua vuonna 1976.

Rääkkylän Varpasalossa asuneen Lauri Laakkosen omaisuus siirtyi valtiolle, kun Laakkosella ei ollut perijää.

Rääkkylän kunta sai hankemuksesta Laakkosen Rääkkylän Kotirinteessä omistaman osakehuoneiston (1 h + kk) omistukseensa, jonka sitten lahjoitti Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistykselle vanhusten asuntona käytettäväksi.

Asunto siirtyi yhdistyksen käyttöön v. 1994. Vuosituhannen vaihteessa Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistyksellä oli vuokrattavissa olevia asuntoja vanheneville ihmisille yhteensä 150, Rääkkylässä

75 ja Kiteellä 75. Nuo rakennukset tuolloin olivat Kompakkaa lukuun ottamatta peruskorjattu.

Yhdistyksen hallinnon luottamushenkilöinä sinä aikana, jona toimin vanhustentaloyhdistyksen johtokunnan puheenjohtajana v. 1968–1999, on toiminut 50–60 henkilöä. Joukko henkilöistä Rääkkylässä niinkuin Kiteellä on jaksanut toimia, tehdä työtä yhdistyksen hyväksi kymmeniä vuosia.

Äänestyspäätös jäi tekemättä

Toimin Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistyksen johtokunnan puheenjohtajana 31 vuotta, yhdistyksen perustamisesta 1968 vuosituhannen loppuun saakka.

Minä ”virkeä vanhus” olin kyllä halunnut vielä jatkaa tuossa tehtävässä, ainoassa luottamustehtävässä, joka tuolloin oli, mutta kun yhden yhdistyksen jäsenen, Rääkkylän kunnan, edustaja kokouksessa esitti tilalleni kunnanjohtaja Jorasmaata, niin asiasta ei haluttu tehdä äänestyspäätöstä.

Kiteeläinen kunnallispoliitikko Esko Olkkonen, jonka kanssa toimin vanhustentaloyhdistyksen johtokunnassa v. 1968 lähtien oli kyllä sitä mieltä, että minun tulisi edelleen jatkaa yhdistyksen johtokunnassa ja sen puheenjohtajana.

Minä kieltäydyin tehtävästä toteamalla, että ei tästä asiasta tule äänestää, koska 31 vuoteen ei Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistyksessä ole tehty yhtään päätöstä äänestämällä.

Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistys on ollut tärkeä toimija molempien kuntien sosiaalitoimissa vanhusten ja vammaisten asuinpalveluiden ja hoidon järjestäjänä.

Ilman yhdistyksen toimintaa kuluneitten vuosikymmenten aikana vanhusten ja vammaisten hoito olisi ollut vaikeaa. Vanhainkodit olisi pitänyt rakentaa paljon aikaisemmin ja paljon suurempina. Vanhustentaloyhdistyksen toimintaa kunnat eivät ole tarvinneet sanottavammin rahoittaa.

Kiinnostuksen puute ihmetyttää

Vuosien varrella minua on ihmetyttänyt, kuinka vähän kunnan keskeiset päättäjät ovat olleet kiinnostuneet yhdistyksen toiminnasta, vaikka ne ovat olleet tärkeä osa kunnan vanhusten ja vammaisten hoitoa.

Johtuneeko se osittain siitä, että yhdistystä ovat johtaneet kuntien keskeiset sosiaalitoimen luottamushenkilöt ja virkamiehet?

Vanhustentaloyhdistyksen tuloksellisen toiminnan innoittamana räähkyläläiset perustivat Kotirinteen valmistuttua vuonna 1973 Rääkkylän Suojakotiyhdistyksen. Perustajina ”touhusivat” samat henkilöt, jotka olivat olleet perustamassa Keski-Karjalan vanhustentaloyhdistystä.

Piti saada ”työväline” toteuttamaan palveluasuntojen rakentaminen kehitysvammaisille ja invalideille; hakeamaan avustusta Raha-automaattiyhdistykseltä ja lainata asuntorahastolta/Aravaltta. Rääkkylän Suojakotiyhdistyksen perustaminen oli jatke vanhustentaloyhdistykselle.

Suojakotiyhdistyksen perustamisesta ja sen alkuvuosien toiminnasta kerron tarinaa erillisessä kirjoituksessani.

Ilkka Simanainen

(Ensimmäinen osa tästä vanhustentaloyhdistystä käsittelevästä jutusta julkaistiin Koti-Karjalassa 28.11.2012.)